

Literatura zalecana do egzaminu z historii sztuki nowoczesnej 2022/2023

(wersja z 2022-10-04)

Uwaga: większość książek znajduje się w bibliotece IHS. W pozostałych przypadkach podano lokalizację.

Literatura podstawowa

Sztuka powszechna

Ogólne

Sztuka świata, t. 8, Warszawa 1994 i pocz. t. 9, Warszawa 1996

M. Porębski, *Dzieje sztuki w zarysie*, t. 3, Warszawa 1988

H. Honour, *Neoklasycyzm*, Warszawa 1972

S. Tschudi-Madsen, *Art Nouveau*, Warszawa 1977

Architektura i urbanistyka

D. Watkin, *Historia architektury zachodniej*, Warszawa 2001 (odpowiednie rozdziały)

H. Grzeszczuk-Brendel, *Mieszkanie w mieście. Poznań w kontekście europejskich reform mieszkaniowo-urbanistycznych*, Poznań 2018 (rozdziały kontekstowe dotyczące Berlina, Paryża i Wiednia w XIX w.).

Malarstwo

M. Poprzęcka, *Akademizm*, wyd. 3, Warszawa 1989

L. Nochlin, *Realizm*, Warszawa 1974

J. Rewald, *Historia impresjonizmu*, Warszawa 1985 (proszę bez szczegółów) lub Z. Kępiński, *Impresjonizm*, Warszawa 1982

W. Juszcak, *Postimpresjoniści*, Warszawa 1972

Rzeźba

A. Kotula, P. Krakowski, *Rzeźba XIX wieku*, Kraków 1980

Sztuka polska

Ogólne

S. Lorentz, A. Rottermund, *Klasycyzm w Polsce*, Warszawa 1984

T. Dobrowolski, *Sztuka Młodej Polski*, Warszawa 1963

Architektura

A. Miłobędzki, *Zarys dziejów architektury w Polsce*, rozdz. 5 od s. 231 (w wyd. z r. 1988) oraz rozdz. 6–7, Warszawa 1989

T. Jaroszewski, *Architektura doby Oświecenia w Polsce. Nurty i odmiany*, Warszawa 1971

Malarstwo

A. Ryszkiewicz, *Malarstwo polskie. Romantyzm – historyzm – realizm*, Warszawa 1989

W. Juszcak, *Malarstwo polskie. Modernizm*, Warszawa 1977 (wydanie z 1977, z ilustracjami)

Rzeźba

T. Dobrowolski, *Rzeźba neoklasyczna i romantyczna w Polsce*, Wrocław 1974

P. Szubert, *Rzeźba polska przełomu XIX i XX wieku*, Warszawa 1995

Literatura uzupełniająca

Sztuka powszechna

Ogólne

A. Boime, *A Social History of Modern Art*, t. 1–4 [1750–1871], Chicago–London 1987–2007 (IHS)

Nineteenth century French art. From romanticism to impressionism, post-impressionism and Art Nouveau, red. H. Loyrette, S. Allard, L. Des Cars, Paris 2007. (IHS, MNK)

S. F. Eisenman (red.), *Nineteenth Century Art. A Critical History*, London 1994. (IHS, BJ) (próbka “nowej (w 1994) historii sztuki”)

J. Howard, *Art Nouveau. International and National Styles in Europe*, Manchester–New York 1996. (IHS, MNK)

Architektura

- R. Middleton, D. Watkin, *Neoclassical and 19th-century Architecture*, London 1987, t. 1–2
- J. Summerson, *The Classical Language of Architecture*, London 1980 (rozdz. 5–6)
- W. Kalnein, M. Levey, *Art and Architecture of the Eighteenth Century in France*, 1973
- H. R. Hitchcock, *Architecture: Nineteenth and Twentieth Centuries*, Harmondsworth 1958
- B. Bergdoll, *European Architecture 1750–1890*, Oxford–New York 2000 (IHS, MCK)
- C. Mignot, *Architektur des 19. Jahrhunderts*, Köln 1994
- P. Krakowski, *Teoretyczne podstawy architektury wieku XIX*, Kraków 1979 („Prace z Historii Sztuki“ 15)
- P. Krakowski, *Fasada dziewiętnastowieczna*, „Prace z Historii Sztuki“ 16, 1981, s. 55–96
- W. Bałus, *Gotyk bez Boga? W kręgu znaczeń symbolicznych architektury sakralnej XIX wieku*, Toruń 2011 (rozdziały 3–5; proszę bez szczegółów)
- M. Zgórnjak, *Wokół neorenesansu w architekturze wieku XIX*, wyd. 2 przejrane i poprawione Kraków 2013 (proszę bez szczegółów)
- A. Sutcliff, *Paris. An Architectural History*, New Haven–London 1993
- R. Wagner-Rieger, *Wiens Architektur im 19. Jahrhundert*, Wien 1970 (ilustracje)
- R. Dixon, S. Muthesius, *Victorian Architecture*, London 1978
- S. Muthesius, *Przestrzeń architektoniczna około 1900*, „Kwartalnik Architektury i Urbanistyki“ 36, 1991, z. 1, s. 23–43

Malarstwo

- R. Rosenblum, *Międzynarodowy styl około 1800 roku. Studium linearnej abstrakcji [1956 i 1976]*, Toruń 2001 (uwaga na błędy ortograficzne i usterki przekładu)
- J. Białostocki, *Romantyzm malarski w Polsce i w Europie*, w: tegoż, *Refleksje i syntezy ze świata sztuki*, Warszawa 1978, s. 80–89
- J. Białostocki, *Symbole i obrazy w świecie*

sztuki, Warszawa 1982 (część VII: Romantyzm)

- H. Honour, *Romanticism*, London 1981
- T. Żuchowski, *Patriotyczne mity i toposy. Malarstwo niemieckie lat 1800–1848*, Poznań 1992
- A. Callen, *The work of art. Plein-air painting and artistic identity in nineteenth-century France*, London 2015
- I. Danielewicz, *Akademizm europejski w XIX wieku*, w: *Akademizm w XIX wieku*. Muzeum Narodowe, Warszawa 1998, s. 9–21
- M. Zgórnjak, *Matejko w Paryżu*, Kraków 1998 (rozdział I: „Wystawy paryskie w XIX wieku” i II: „Francuska krytyka artystyczna w czasach Matejki”; proszę bez szczegółów)
- R. Rosenblum, *Musée d'Orsay: arcydzieła malarstwa*, Warszawa 2001

Sztuka polska

Ogólne

- Romantyzm*, Materiały Sesji SHS, Warszawa 1967
- M. Porębski, *Interregnum. Studia z historii sztuki polskiej XIX i XX wieku*, Warszawa 1975
- A. K. Olszewski, *Dzieje sztuki polskiej 1890–1980 w zarysie*, Warszawa 1988 (odpowiednie rozdziały)
- P. Krakowski, „Stare” i „nowe” w sztuce *Młodej Polski*, w: *Stulecie Młodej Polski*, pod red. M. Podraży-Kwiatkowskiej, Kraków 1995, s. 447–460
- M. Poprzęcka, *Nowa sztuka a tradycja akademicka*, w: *Koniec wieku. Sztuka polskiego modernizmu 1890–1914*. Muzeum Narodowe w Warszawie, Muzeum Narodowe w Krakowie, Warszawa 1996, s. 21–27
- U. Bęczkowska, *Sztuka w Małopolsce. Od początku XIX do początku XX wieku (około 1914)*, w: *Zabytki sztuki w Polsce: Małopolska*, Warszawa 2016, s. 52–87 (dotyczy historycznej Małopolski).

Architektura

J. Frycz, *Restauracja i konserwacja zabytków architektury w Polsce w latach 1795–1918*, Warszawa 1975

K. Stefański, *Architektura XIX wieku na ziemiach polskich*, Warszawa 2005 (IHS, BJ, Inst. Historii)

P. Krakowski, *Architektura neogotycka w Krakowie*, „Folia Historiae Artium“ 20, 1984, s. 137–181

J. Purchla, *Jak powstał nowoczesny Kraków*, wyd. 2, Kraków 1990

J. Purchla, *Kraków i jego architektura na przełomie wieków*, w: *Stulecie Młodej Polski*, Kraków 1995, s. 199–215

Malarstwo

T. Dobrowolski, *Nowoczesne malarstwo pol-*

skie. 1764–1964, t. 1–3, Wrocław 1957–1964 (uwaga prowadzącego z r. 2019: podręczniki T. Dobrowolskiego – jak każdy tekst – należy czytać krytycznie, uwzględniając czas i okoliczności ich powstania)

M. Porębski, *Galeria polskiego malarstwa i rzeźby XIX wieku w Sukiennicach*, Kraków 1991 (lub wydanie nowe, Kraków 2003)

J. Malinowski, *Malarstwo polskie XIX wieku*, Warszawa 2003

J. Malinowski, *Imitacje świata. O polskim malarstwie i krytyce artystycznej drugiej połowy XIX wieku*, Kraków 1987

H. M. Słoczyński, *Matejko*, Wrocław 2000

Rzeźba

M. I. Kwiatkowska, *Rzeźbiarze warszawscy XIX wieku*, Warszawa 1995 (proszę bez szczegółów)